

AMIGOE DI CURACAO

Lingeelste: en Administratie. Papier-drukkerij, Conscience-
steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Groen, Postbus 14, Oranjestad; tel. 32

Een parlementair onderzoek over het gedrag van de Nederlandse regering in Londen

De mensen die tegen Linggadjati zijn geven hoop op van hun liefdevol voor het volk van Indonesië, ze hebben dan de regering ook nu te steunen in deze uiterst moeilijke omstandigheden.

Een andere quaestie is of zij nu ook recht kunnen eisen om hun aandeel in de toekomst althans vertegenwoordigd te zien

CURACAO

NIET ALLEEN OP CURAÇAO

Woningnood.

Ten gevolge van de oorlog is zelfs in het niet gebombardeerde Amerika de woningnood schrikbarend gestegen. In December 1945 kondigde president Truman een bouwplan aan, waarbij aan het einde van 1947 niet minder dan 2.700.000 woningen zouden worden afgeleverd. Van dit programma is tot nu toe evenwel niet meer dan een derde verwezenlijkt. De reden hiervan is, dat de bouwkosten, ten gevolge van de hogere arbeidslonen en hoge materialenprijzen, zózeer gestegen zijn, dat vele gezinnen liever bij elkaar gaan inwonnen, dan nieuwe huizen te kopen.

Dit heeft tot gevolg gehad, dat de bouwmeesters haast hebben gemaakt. Een huis, dat in 1941 acht duizend dollar kostte, wordt thans voor het dubbele verkocht. Het hout voor vloeren kostte in 1939 slechts 118 dollar per duizend vierkante voet, thans is de prijs gestegen tot 260 dollar! Bakstenen kostten 13 dollar per duizend stuks in 1939, thans 25½ dollar. De kosten van windschermen, jaloezieën, gordijnen en tal van andere onderdelen zijn gestegen tot 300 procent van de vooroorlogse prijzen.

SHELL-NIEUWS.

Productie van plastic.

Naar wij vernemen hebben de moeilijkheden, welke op het ogenblik bestaan in de plastic-industrie door de vordering van het Engelse concern de Imperial Chemical Industries, om de productie van plastics volgens Duitse oortoonen stop te zetten, als zijnde in strijd met oortoonen van de Imperial Chemical, slechts betrekking op een onbelangrijk deel van de Nederlandse plastic-industrie. De plannen van de Bataafse Petroleum Mij., die wij kort geleden publiceerden, alsmede de productie van de Internationale Kunststoffenindustrie te Voor- schoten, lopen door de Engelse eis geen enkel gevaar.

IMMIGRATIE.

Wij menen evenwel te mogen aanbevelen, alles in het werk te stellen om de gemiddelde personen zo intens mogelijk met de inheemse bevolking te versmelten en dit proces zal o.i. belangrijk kunnen worden bevorderd door de verkrijging van het staatsburgerschap voor hen, wier immigratie eenmaal is toegestaan, gemakkelijker te maken.

Hierna zal voor het bedrijfsleven tegelijkertijd worden bereikt, dat betrokkenen het actief en passief kiesrecht verkrijgen voor de Kamers van Koophandel, waardoor deze een veel vollediger vertegenwoordiging worden van het gehele bedrijfsleven dan tot dusverre. Zoals de Verenigde Staten van Noord-Amerika een smeltkroes zijn voor alle volkeren der wereld, zou deze eilandengroep dit kunnen zijn in het klein. Men zou zich daarbij mischien met vrucht kunnen inspireren op de methode, welke men in de Verenigde Staten toepast om de nieuw immigrerende ook psychologisch het besef hunner nieuwe nationaliteit bij te brengen. (Rapport Goudriaan en Dresden)

EXAMENTERREIN.

Het schijnt dat de van Lennep straat zich er buitengewoon goed voor leent om er examens af te leggen ter behaling van een rijbewijs. Iedere Woensdag en Zaterdag ziet men zenuwachtige autorijders en autorijders deze straat op en af rijden. Een gevolg is echter dat deze straat door al dat gebruik zo glad wordt, dat men er glibbaan zou kunnen spelen. Verschillende bewoners van die straat kwamen reeds op een weinig zachtrinnige wijze in aanraking met Moeder aarde.

CURACAO EN BRAZILIE.

Uit de jaarverlagen over 1946 blijkt volgens Aneta dat Curaçao de grootste leverancier was van olie voor de republiek Brazilië. Curaçao leverde 71.705.000 barrels voor Brazilië, wat gelijk staat aan 71% van de in Brazilië ingevoerde olie.

BEZOKK.

De Heer Roy Smith vertegenwoordiger van verschillende verzekeringsmaatschappijen zoals de Liverpool London Globe en de Royal Central Ass. Comp. bezoekt momenteel ons eiland.

SCHEEPSBERICHTEN.

18 Juni 1947.

Knut Bakke van Gothenburg; Kralendijk naar Las Piedras; Nero naar Kralendijk; Constancia van Houston; Knut Bakke naar Barranquilla.

WATEROORZIEENING.

De watervoorziening aan de schepen in de haven was een punt van kritiek in de verschillende stukken, die er de laatste tijd over het watervoorzieningsprobleem op Curaçao en de andere eilanden verschenen.

In een van de stukken zagen we zelfs, hoe men de goede naam van onze haven er bij haalde en er op wees, dat die goede naam door slechte voorziening werkelijk gevaar liep.

Het verwondert ons wel even dat deze quaestie nog niet afdoende is opgelost door toch reeds het Bestuur toch reeds in de memorie van antwoord op de begroting van het jaar 1939 schrijft:

„Het Bestuur acht het dringend noodzakelijk de rechtstreekse levering door het gouvernement van water aan de scheepvaart te handhaven met het oog op de zekerheid omtrent de kwaliteit van het te leveren water en de waarborg van een redelijke prijs welke daaruit voortvloeit.

Het havenbelang is daarmede ten zeerste gebaat. Het verwondert een beetje deze woorden te lezen neergeschreven in het jaar 1939, terwijl toch de quaestie nu nog niet opgelost lijkt.

K.L.M.

De K.L.M. zond ons 2 reclamemodellen waarbij de K.L.M. ons uitnodigt het Caraïbisch gebied met de vliegtuigen van de KLM te bereiken. Het reclamemodell is artistiek uitgevoerd en zal zeker aan het doel beantwoorden.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	1959
2e prijs	10212
3e prijs	348
4e prijs	4623

PHYSIEKE TOESTAND NEDERLANDSE ANTILLEN.

De kracht van een volk is het volk zelf: het aantal en de kwaliteit van zijn leden in fysiek, zedelijk en geestelijk opzicht.

Fysieke toestand.

Het sterftecijfer van het gebiedsdeel Curaçao van 10,7 per 1000 inwoners over het jaar 1943, steekt zeer gunstig af tegenover die der omgeving: Venezuela 18,6; Chili 24,6; Philippijnen 18,8; enz. Zie tabel „Nota van toelichting op de uitbreidingsplannen 1945“ van Ir. J. F. Groote, blz. 32 (de gegevens van Venezuela enz. hebben betrekking op het jaar 1938).

De cijfers per eiland lopen evenwel vrij sterk uiteen, evenals die voor de zuigelingensterfte — zie onderstaande tabellen over het jaar 1944.

	sterftecijfer per 1000 inwoners	zuigelingensterfte per 1000 levend
Curaçao	8,8	49,6
Aruba	6,9	66,7
Bonaire	12,4	72,4
Sint Maarten	21,3	80
Sint Eustatius	13,7	—
Saba	9,2	—
Totaal	8,6	56

Ter vergelijking (ontleend aan W. M. Macmillan, Warning from the West Indies, blz. 116, 117):

	sterftecijfer per 1000 inwoners	zuigelingensterfte per 1000 levend
Navia	12,3	—
Montserrat	15,3	—
St. Kitts	27,5	167
Trinidad	19,6 (1933)	113
S. Fernando	—	138

De gezondheidstoestand is over het algemeen zeer goed te noemen, behalve het nog vrij veelvuldig voorkomen van dysenterie. Bovendien vernamen wij hier en daar klachten over avitaminose als gevolg van een tekort aan verse groente en vers fruit en van een zekere lichaamszwakte als gevolg van een onvoldoende voeding met dierlijke eiwitten.

Beide punten wijzen op de wenselijkheid om de verbouw van groente en de veeteelt op deze eilanden uit te breiden.

Ter beperking van de voorkomende dysenteriegevallen achten wij verbetering van de riolering zeer gewenst.

Op de Bovenwinden is de gezondheidstoestand minder gunstig. Met name op Saba kan men de gevolgen waarnemen van de intekent onder de blanke bevolking.

Wij adviseren, om den gouvernementseigenaar op elk der drie eilanden op te dragen de gehele bevolking medisch en anthropologisch te onderzoeken.

Het schema voor een dergelijk onderzoek ware op te stellen in overleg met een of meer Nederlandse specialisten op dit gebied. (Rapport Goudriaan en Dresden)

FONDSVORMING.

De politiek van fondsvorming wordt over het algemeen geprezen, men moet in betere tijd zien te sparen voor de dag van morgen en eventuele noden, die plotseling opkomen het hoofd weten te bieden.

In de memorie van antwoord op de tweede supplettoire begroting van het jaar 1939 schreef het Bestuur over fondsvorming het volgende: „Het Bestuur bestudeert de mogelijkheid om een gedeelte van 's Landsmiddelen, die volgens de bestaande bepalingen alleen kunnen worden uitgegeven in het dienstjaar waarin zij zijn ontvangen, in volgende jaren te besteden, zodat de daarvoor benodigde plannen zonder overhaasting kunnen worden voorbereid en uitgevoerd. Nadat het antwoord op dit vraagpunt bekend is, zal het Bestuur overwegen of de vorming van een Welvaartfonds een Bouwfonds wenselijk moet worden geacht. Rekening dient hierbij evenwel te worden gehouden met de omstandigheid dat de vereiste reservering voor het Pensioenfonds nog lang niet is bereikt“. Men ziet hier een politiek van veel moeilijkheden. Eerst moet dit nog gebeuren en dan dat en dan zullen we wel eens overgaan om er over na te denken. Dat is mijl om zeven.

Waarom toch heerste er toen die bijna angst te noemen voorzichtigheid om over te gaan tot het maken van fondsen?

Er was een niet altijd begrijpelijke lijn in onze financiële politiek. Een fondsvorming tot het bouwen van huizen is alleen dan maar verantwoord als men nu onmiddellijk of de materialen niet kan krijgen of als men zeker zou weten dat er op kort termijn een prijsdaling in de bouwmaterialen zou intreden daar de onmiddellijke nood op Curaçao nog bijna tragisch groot is. De zeer grote woningnood die er heerst was voor ons dan ook een rede om slagzinnen te maken als „Geen brug wel huizen“.

Natuurlijk is hier niet alleen een taak voor het Gouvernement, doch zeer zeker ook voor de particulieren. Er moet nu gebouwd worden.

In dit verband is het van belang te lezen wat de Staten in hun voorlopig verslag schreven bij het ontwerp tot oprichting van een bouwfonds.

„Met de indiening van het onderhavige ontwerp, waaruit een begrip voor meer moderne opvattingen spreekt, is het Bestuur tegemoet gekomen aan een der desiderata der Staten, waarvoor men gaarne zijn waardeering uitsprak, evenals voor de wijze, waarop de verordening is opgesteld. Dat daarbij meer in details getreden is dan gebruikelijk en strikt noodig, kan, daar het hier een geheel nieuwe instelling is, toch gewenst zijn en werd dan ook niet als een bezwaar gezien.

De wijze waarop het algemeen bouwfonds thans wordt ingesteld zal behalve verlichting van de administratie en van den begrotingsarbeid, ook een duidelijk beeld geven van de bedrijfsresultaten. Wellicht zal het later mogelijk zijn, dit fonds, dat ingesteld is als een administratief lichaam, een meer zelfstandig karakter te geven. In dit verband rees de vraag of de tijd nu niet is gekomen om de veelal verouderde en stroeve comptabiliteitsbepalingen te herzien. Dat de instelling van het fonds slechts langs den weg van abnormale wetgeving mogelijk wordt gemaakt t.w. door met behulp van art. 32 van de Curaçaoghe Staatsregeling de comptabiliteitsbepalingen te herzien, is op zijn zachtst gesproken weinig elegant. De te verwachten spoedige reorganisatie van de staats- ordening alhier, waarbij zelfstandig bestuur wordt ingevoerd, zal ook op dit punt ingrijpende veranderingen moeten brengen. Doch reeds nu zal het beheer van het fonds zodanig kunnen worden ingericht, dat met de nieuwere ideeën rekening wordt gehouden. Het is mede om deze reden, en ook met het oog op de in behandeling zijnde uitbreidingsplan en het voornemen tot intensivering van volkswoningbouw, dat voorgesteld wordt de commissie van bijstand te doen vervallen, doch het beginsel van bijstand over te nemen bij het beheer door de instelling van commissie van beheer, samengesteld uit den Directeur van het Departement Openbare Werken, het Hoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken en 3 op voordracht van de Staten door den Gouverneur te benoemen leden, waardoor ook een vlottere samenwerking met de volksvertegenwoordiging zal worden verkregen.

Van deze gelegenheid wenschten vele leden gebruik te maken om de instelling van andere fondsen en gouvernementbedrijven te bepleiten, b.v. een wegenvonds, een gouvernementse electriciteits bedrijf en de hervorming van den watervoorzieningsdienst en den telefoondienst als economische bedrijven.

Het heeft bevredigend geschonden, dat het Bestuur getracht heeft in dit ontwerp in volten omvang rekening te houden met de instelling van zelfstandige bestuursressorten, terwijl het de aandacht getrokken heeft, dat getracht is de juridische formulering bondig te houden en kunnen voordoen. Deze uitzondering vond algemeen bijval.

Naast deze waardeering werden toch enige bezwaren naar voren gebracht bij de bespreking van de artikelen. Vele leden merkten op, dat indertijd op de indiening van een ontwerp al het onderhavige is aangedrongen, doch dat daarbij niet de gedachte heeft voorgezet alle gebouwen van het gouvernement in te brengen. De meesten zijn immers vele jaren terug gebouwd á fonds perdu. De gemeenschap zou thans derhalve belast worden met fictieve huren voor gebouwen, welke reeds lang betaald zijn. Andere leden waren van oordeel, dat het bouwfonds inderdaad een algemeen bouwfonds moet zijn, waarin dus alle gebouwen op het moment van de instelling moeten worden gebracht. De door de vorige leden bedoelde gebouwen zouden tegen een geringe boekwaarde, gelijkstaande aan de onderhoudskosten, ingebracht kunnen worden, merkten zij op.

Gevraagd werd, of het Bestuur reeds nu kan opgeven, welke gebouwen nog voor inbrenging in het fonds in aanmerking komen, na instelling van zelfstandige bestuursressorten, waarbij elk eiland zijn eigen gebouwen krijgt.

Hydraulische bumper jacks — Meyboom.

CINELANDIA

Donderdag 19 Vrijdag 20 Juni om 8.00 p.m.

Grootse premiere van WARNER BROS. „THE VERDICT“

In het Engelsch met Spaanse tekst met:

Sydney Greenstreet - de eenige oplosser van de geheimen.

Peter Lorre - de geheimzinnige en shuwe ster, wiens blik groote tragedie voorspelt.

Joan Lorring - de romantische corist, die een man lief had, die op een geheimzinnige wijze vermoord werd.

George Coulouris - Rosalind Ivan

PRIJZEN: fl. 1.25 fl. 0.75 Geen kinderen toegel.

ZATERD. 21 - ZOND. 22 Juni om 8.30 p.m.

„PURSUE U“

Robert Mitchum en Teresa Wright

ROXY-THEATER

Heden - Donderdag 19 Juni om 7 & 9 p.m.

Schoonheid of monster?? Het meest ontstellend probleem waarvoor U zich ooit geplaatst zag:

„DEVIL BAT'S DAUGHTER“

Geheel in het Engelsch.

Rosemary La Planche en John James

De griezeligste, die op overtuigende wijze het gevoel van angst en schrik op het doek weet te weergeven...!!

Een rolprent die degenen, die er tegen kunnen zien moeten.

Prijzen f. 1.25 f. 0.75 Geen kinderen toegelaten

VRIJDAG 20 Juni om 7 en 9 p.m.

ZATERD. 21 Juni om 7 en 9 p.m.

Zondag 22 Juni om 10.30 a.m. en 8.30 p.m.

„Tarzan and the Leopard Woman“

Johnny Weissmuller en Branda Joyce

Nieuws van overal

VLIEGONGELUK.

De Pan American Clipper is op weg van Karachi naar Istanboel neergestort in de buurt van het Oosten van Syrië. Er zijn minstens twaalf doden te betreuren (New York, (A/P) 19.6).

BANKPERSONEEL IN STAKING.

Toen op de laatste minuut het toch nog niet gelukte, om een accord te bereiken, ging al het bankpersoneel in Frankrijk in staking uitgezonderd de bedienenden van de Franse Bank (Parijs, (A/P) 19.6).

DE NICOLA.

Uit Rome bericht men, dat de Nicola om gezondheidsredenen niet aan kan blijven. Hij vindt het voor het land niet verantwoord. Er gingen nog verschillende leiders van de partijen naar hem toe, om toch van zijn beslissing af te zien en zijn aanvraag om te mogen aftreden in te trekken (Rome, (A/P) 19.6).

RADIO LIBERTADOR.

Gisteren is de radio van Caracas weer lustig gaan draaien tot genoegen van de liefhebbers op Curaçao. Naar verluidt zijn de wensen der stakers ingewilligd.

ACCOORD BEREIKT?

De assistent voor arbeid John W. Gibson deelde mee, dat na conferentie met de drie zeelieden vakbonden en 39 rederijen een accord bereikt is voor de zeelieden, die aan de Atlantische kust en de golf van Mexico in staking waren gegaan, het accord werd bereikt op een verhoging van 5% voor 110.000 zeelieden. Het moet nog bevestigd worden (New York, (A/P) 19.6).

CEYLON.

De gouverneur van Ceylon sir Henry Moore maakte bekend, dat er stappen zullen worden gedaan om aan Ceylon de status te geven van een dominion. In de kamer er over ondervraagd bevestigde de secretaris voor koloniën Arthur Creeches Jones deze berichten, inderdaad zal aan Ceylon de status van dominion gegeven worden (Londen, (A/P) 20.6).

MOLOTOV GEPOLST.

Gisteravond vroeg de Engelse gezant een onderhoud met Molotov om met hem over de plannen van Marshall te spreken (Moskou, (A/P) 18.6).

WEEK UIT.

De Gezant van Hongarije bij de regering van Tjecho Slowakije week uit naar Zwitserland en nam ontslag. Hij wenst niet naar zijn vaderland terug te keren. De nieuwe communistische regering in Budapest heeft nog niet de naam van de opvolger bekend gemaakt (Praag, (A/P) 18.6).

MONSIEUR MONTES DE ROCA.

Het stoffelijk overschot van Monseigneur Montes de Roca, voeger Bisschop van Valencia, die zich in een Karthuisers had teruggetrokken, is plechtig naar Venezuela overgebracht. Tijdens de oorlog was Mons. Montes de Roca het slachtoffer van een razia der Duitsers.

Gelij, wij reeds eerder mededeelden hadden er in Rome in tegenwoordigheid van verschillenden Kardinelen en gezanten geaccrediteerd bij de H. Stoel rouwplechtigheden plaats. De Venezolaanse regering droeg zorg voor de plechtige overtocht.

MARSHALLS PLAN.

Ambassadeur Loudon deelde het ministerie van buitenlandse zaken van Amerika mede, dat Nederland „met grote belangstelling en waardering“ kennis nam van het plan van Minister Marshall voor een Europese economische samenwerking.

De ambassadeur verklaarde dat Nederland met België en Luxemburg door de tolnie reeds bewijs leverden van de wens om gezonde economische verhoudingen in Europa en schepen en „bereid zijn elke andere suggestie ten bate van het herstel van Europa te overwegen“.

De Nederlandse regering heeft het vraagstuk reeds in studie zoals blijkt uit het memorandum over Duitsland van 14 Januari jl. De Nederlandse regering hoopt binnenkort het resultaat van de studies aan alle Europese landen en de Amerikaanse regering mede te delen. (Aneta, 18.6).

HET LEGER DER TURKEN.

De chef van de militaire missie der Amerikanen in Turkije meent dat er een honderd miljoen dollar nodig zijn om een modern leger in Turkije op te bouwen, het leger is wel sterk aan mankracht, doch zwak wat de uitrusting betreft (A/P) 18.6).

GESNAPT.

De dochter van de millionaire de hertog van Bedford Lady Dafn Russel is beboet met 1400 pond, daar zij de geldregeling niet na is gekomen (Londen, (A/P) 18.6).

LAKE SUCCESS.

De vijf groten stonden weer tegenover een aanval van de kleine naties toen de Australische vertegenwoordiger in de vergadering over de oprichting van de wereld politiemacht de heer Hodgson uit liet komen, dat de plannen van de grote vijf toch veel te vaag zijn. Hij had de leiding in het debat en eist dat men die plannen, maar naar de commissie zou terugsturen. De Amerikaanse vertegenwoordiger Herschel Johnson lichtte echter de zaak toe door er op te wijzen, dat de militaire stad commissie de plannen verder uitwerkt. De vergadering gaat later door, waarschijnlijk Vrijdagmiddag (Lake Success, (A/P) 18.6).

MEVR. PERON RAAKT VERMOEID.

Mevr. Peron heeft de laatste dagen in een hotel moeten doorbrengen en verschillende bezoeken moeten afluften, daar zij oververmoeid raakte. Er staat nog een bezoek aan de stad Sevilla op het programma.

Van de vroege ochtten staan er reeds veel mensen voor haar hotel om haar toe te juichen. Men bracht haar een verschillende eerbetuigen, zoo ook kwam een commissie haar een afbeelding aanbieden van de H. Maagd en werd zij benoemd tot ereleid van de congregatie van de H. Maagd van Sevilla (Sevilla, (A/P) 18.6).

Mevr. Peron kwam per vliegtuig te Compostella aan, ze zal twee dagen in het Noorden van Spanje verblijven (Santiago de Compostella, (A/P) 19.6).

DE RENNEN IN ASCOT.

Er waren bij de rennen in Ascot 100.000 toeschouwers. De koninklijke familie was aanwezig. Het regende tijdens de rennen. Het paard „Master Vote“ won de wedstrijd. Het werd bereden door Tommy Sidebotham, een jockey van 18 jaar die juist uit het hospitaal kwam, daar hij een ongeluk had gekregen bij het paarden rijden. De tweede prijs was voor „Whitehall“. No. 3 werd „Admiral Yarn“ (Ascot, (A/P) 18.6).

SCHEEPVAART.

Een Chileense lijn kondigt een nieuwe maandelijkse verbinding tussen New Orleans en de Chileense haven. Men opent de lijn op 15 Juli met het 5000 ton metende stoomschip „Triviva“ (New York, (A/P) 18.6).

HANDELSCONFERENTIE.

De handelsconferentie uitgaande van de Verenigde landen nu in vergadering bijeen in de stad Genève, deelde mede dat de beide landen Chili en Cuba een onderhoud vergadering hebben gehouden over de handelstarieven (Genève, (A/P) 18.6).

UIT BELGRADO.

Een volksgerichts of in de plaats van de Ustasha Chieulo Kral ter dood, daar hij tijdens de oorlog verschillende honderde Serben ter dood gebracht zou hebben.

Ook wordt hem ten laste gezet dat hij strafexpedities heeft gehouden tegen Serben en Joden, terwijl hij hen dwong om van de orthodoxe kerk naar de katholieke kerk over te gaan (Belgrado, (A/P) 18.6).

HONGARIJE.

De Geallieerde controle commissie had een onderhoud met de Russ Luitenant-Generaal V. P. Sviridov over de Hongaarse quaestie. De generaal verklaarde, dat de Russen niets hadden uit te staan met de regeringsverandering in Hongarije. Toen hij ondervraagd door Briggen George Weems, het Noordamerikaanse lid in deze commissie of de Russen geen invloed hadden uitgeoefend in de vorming van de nieuwe regering in Hongarije, ontkenende hij dit volkomen. Franc Nagy werd niet als Premier afgezet onder communistische drang. Het lid Weems, die het hoofd is van de militaire commissie van de Amerikanen, zeide dat het rapport van de nieuwe Premier van Hongarije Lajos Dinys, die op direct bevel van Luitenant-Generaal Sviridov tot Premier is aangesteld niet in de commissie zou behandelen. Tijdens de zitting was Generaal Sviridov ook niet genegen en de Britten Amerikanen de stukken van de Russen te overhandigen. Zij hadden die stukken gekregen van de vroegere secretaris generaal ener Hongaarse partij Bela Kovaks genaamd. Het zou bezwarend materiaal bevatten tegen Franc Nagy en tegen de vroegere leider in de kamer Bela Varga, die samen een complot zouden hebben opgesteld tegen de Hongaarse republiek. (Boedapest, (A/P) 18.6).

OVERAL HETZELFDE.

Dollartekort in West-Europa.

„In het Juni-overzicht van de National City Bank of New York wordt een beschouwing gewijd aan het dollartekort van de West-Europese landen en aan het hieraan gekoppelde vermoeden, dat de V.S. rekening moet houden met een nieuwe na-oorlogse crisis, indien zij niet bereid zouden zijn de invoer van de buitenlandse staten te financieren.“

In het overzicht wordt o.m. opgemerkt, dat men thans algemeen van mening is, dat het hoogtepunt van de na-oorlogse boom-periode, voorbij is en dat men niet kan verwachten, dat de uitvoer zich zal handhaven op het buitengewoon hoge niveau van Maart jl., tenzij de invoer aanzienlijk stijft. Het overzicht wijst er op, dat 10 à 15% van de in de V.S. geproduceerde goederen worden uitgevoerd, zodat de uitvoer een belangrijke rol speelt voor het Amerikaanse bedrijfsleven.“

Wat doet de Reclassering?

Verk. dat iders steun verdient. Ter gelegenheid van de Zaterdag j.l. gehouden reclasseringdag heeft Zijne Exc. de Minister van Justitie, Mr. J. H. van Maarseveen, Zondag 1 Juni een dioredevoering gehouden. Hoewel bij het verschijnen van het nummer van „Commentaar“ de reclasseringdag reeds achter rug is, drukken wij deze redevoering nog af, omdat het belang van niet tot de reclassering beperkt blijft, evenmin als het belang van het reclasseringwerk aan deze ene dag gebonden is. De Minister sprek als volgt:

Zoals dit ook vóór de oorlog gebeurde, organiseren de gezamenlijke reclasseringinstellingen de bevrijding elk jaar een reclasseringdag, waarop de bevestiging van het gehele Nederlandse Volk wordt gevraagd voor de reclasseringarbeid. Een dag per jaar treedt aldus het werk dezer instellingen voor het licht van de publieke belangstelling en wordt door middel van woord en geschrift, door pers en radio, met spandoeken en reclame-affiches getracht het Nederlandse Volk te betrekken in het alzame werk de reclassering.

Particuliere strijd tegen de misdaad.

De reclassering is een onderdeel van de strijd tegen de misdaad en wel een onderdeel, dat het particulier initiatief is. Het is een strijd, juist in een tijd als deze, waarin de misdadigheid sterk is toegenomen, is de reclassering van ongewoon grote betekenis. Bij deze sterk gestegen misdadigheid doel ik niet op de vernaamde politieke delinquenten. Met hen laten de gewone reclasseringinstellingen zich niet bemoeien. Ik heb slechts oog op de gewone misdadigers, welke wij ook vóór de oorlog kenden, maar die thans normale afmetingen heeft aangenomen.

Indien wij ons op dit verschijnsel bezinnen, moeten wij tot deze conclusie komen: Vele mensen, die in gelukkige tijden niet tot de misdaad zouden zijn vervallen, worden nu het slachtoffer van hun eigen zwakheid, die niet opgewaakt is tegen de door de oorlog veroorzaakte maatschappelijke verhoudingen. Zo bezien de oorlog in ons hart opkomen met onze zwakke, maar misschien ook ongelukkiger mensen.

„Nood leert bidden“ zegt een oud spreekwoord. Maar men kan er aan toevoegen: „Nood leert ook stelen“. En niet stelen alleen, maar nog een reeks van andere onmaatschappelijke gedragingen meer. En naast de nood in stoffelijk opzicht is er de geestelijke nood. Als direct of indirect gevolg van de oorlog is het moreel bevestigd verzwakt, de geestelijke verminderd, de geestelijke behoefte is niet verzorgd, de huwelijksband verslapt of verbroken. Zij, die door hun maatschappelijke positie voor vele medelingen de toon aangeven, misbruiken niet zelden het bevel, dat zij met woord en voorbeeld regerend op ons volk kunnen en moeten inwerken; dat zij geroepen zijn met woord en daad een licht stelling te nemen tegen zedenbederf en al wat het zedenbederf in de hand werkt; dat zij een voorbeeld moeten geven in gehoorzaamheid aan de wet.

De strijd tegen de misdaad is niet alleen aan de reclasseringinstellingen voorbehouden, zij is een zaak van geheel ons volk.

Zij is een taak van de journalisten en van de literatoren; zij is een zaak van het toneel en de film; zij is een zaak van de werkgevers en arbeidersorganisaties; zij ligt op het terrein der jeugdbeweging. Zij vereist een gemeenschappelijke krachtsinspanning van de enkelingen, van de gezinnen, van de maatschappelijke en kerkelijke organisaties.

Taak der overheid.

Slechts indien men tot die krachtsinspanning bereid is, kan ook de Regering haar initiatieven vruchtbaar maken. De taak der Overheid bij de bestrijding van de misdaad wordt veelal te uitsluitend gezien in het beeld van de politiebureaux, de gerechtshoeven en de gevangenis. Veel belangrijker is het voorkomen van de misdaad. Ook hier slaat de Overheid nieuwe wegen in. Behalve door haar algemene sociale politiek tracht zij de directe oorzaken van de misdaad aan te tasten door een meer doeltreffende bescherming van het kind, waarop volksvertegenwoordiging en Regering als om strijd hun aandacht concentreren; door nieuwe inwerking zijnde maatregelen ter verheffing van het sociale gezin, die troebele bon van misdaad, zwarte handel en prostitutie; door maatregelen ter bescherming van het huwelijk en door versteviging van de verplichtingen, die uit het huwelijk voortvloeien. Maar ook de strafmaatregelen, die op de misdadiger worden toegepast, worden in een nieuw licht bezien.

De misdadiger wordt uit de geestdodende cel gehaald en aan werk gezet. Daarbij zit tweeërlei oogmerk voor: op de eerste plaats hen, die dit nodig hebben, aan regelmatige arbeid te laten gewennen; op de tweede plaats hun de nodige vakbekwaamheid bij te brengen. Aldus zal de gestrafte na afloop van zijn straf niet als een afgestompt wezen, maar als een nuttig en bruikbaar mens in de maatschappij terugkeren.

Die terugkeer in de maatschappij wordt voorbereid door de reclassering. Zij begint met gevangenisbezoek, de oudste vorm van reclassering. Dit bezoek is niet alleen dienstig om de gevangene tot een beter mens te maken, maar tevens om het contact met de vrije maatschappij te handhaven. Vele ingesloten maken zich zorg over hun gezinnen en hun echtgenoten; de bezoeker bekommert zich om deze moeilijkheden en wendt zijn invloed ten goede aan.

De bezoeker werkt verder mede aan het opstellen van een reclasseringplan voor de gevangene na zijn terugkeer in de vrije maatschappij. Allereerst zal nagegaan moeten worden of de man in zijn oud milieu kan terugkeren. Is deze terugkeer niet mogelijk, dan moet voor nieuwe huisvesting gezorgd worden. Voorts moet de ontslagen gevangene zo mogelijk dadelijk in het arbeidsproces worden ingeschakeld. Vele weerstanden moeten hierbij dikwijls overwonnen worden.

Met deze laatste bemoeiingen zijn wij op een tweede terrein van de reclasseringarbeid aangeland: de nazorg. De nazorg ontfermt zich over iedere ontslagen gevangene die in enigerlei vorm de steun of de leiding van de reclassering wenst. De nazorg is veelal een voortzetting

van de bemoeiingen van de bezoeker met ingesloten of hun gezinnen. De vertrouwelijke band, welke reeds was gelegd tijdens de gevangenschap, vindt zo zijn bekroning in de steun bij het overwinnen van de moeilijkheden, welke bij de terugkeer in de vrije maatschappij worden ondervonden.

Toezicht der reclassering.

Nauw verband met de nazorg houdt een derde vorm van werkzaamheden; het toezicht dat aan de reclassering kan worden opgedragen over een voorwaardelijk veroordeelde of een voorwaardelijk uit de gevangenis in vrijheid gestelde.

De strafwet maakt het mogelijk, dat een straf — of een gedeelte daarvan — niet wordt geëxecuteerd, wanneer een veroordeelde zich gedurende een proeftijd gedraagt naar de aanwijzingen van een reclasseringinstelling. Voor deze ondertoezichtstelling komen uiteraard alleen reclassabel geachte personen in aanmerking. Vandaar, dat de reclassering zich reeds vóór de veroordeling met de van misdrijf verdachte inlaat. Nog vóórdat de schuldige zijn straf heeft, komt de reclassering dus in actie.

Zij verzamelt de gegevens omtrent de persoon van de dader, zijn verleden, zijn huiselijke, maatschappelijke en economische omstandigheden; zij tracht de drijfveren, welke de man tot zijn misgreep brachten bloot te leggen en te verklaren, en — wat zeer belangrijk is — zij geeft haar indruk weer over de reclassabiliteit van de verdachte, zijn kansen om weer in het goede spoor terug te komen en zich opnieuw als goed burger te gedragen.

Deze inlichtingen van de reclassering zijn voor de rechter onmisbaar geworden om een zo juist en doeltreffend mogelijk vonnis te kunnen wijzen.

Dit is een terrein, waarop de reclassering bij uitstek gunstige resultaten kan bereiken. Regulaten, welke niet enkel van betekenis zijn voor de betrokken onder toezicht gestelde en diens gezin, doch voor de gehele samenleving. De tijd ontbreekt, mij hier dieper op in te gaan. Door toegewijde toezichthouders, voor wie geen moeite teveel is om de onder hun toezicht gestelden in het juiste spoor te brengen, wordt op dit terrein voortreffelijk werk gedaan waarvoor men niet genoeg waardering kan hebben.

Tenslotte kan nog een vierde terrein van werkzaamheden in dit verband onderzocht worden. De overheid vraagt de reclassering, haar een advies uit te brengen over de vraag, of een gevangene voor een voorwaardelijke invrijheidstelling in aanmerking komt. Gelijktijdig met een gunstig advies moet dan een reclasseringplan worden opgesteld.

Met de aldus geschetste werkzaamheden is geenszins het gehele terrein der reclassering bestekken. Ik heb slechts enkele lijnen willen aangeven om aan te tonen, welke een nuttig en menslievend werk de reclassering verricht.

Vele hulpmiddelen nodig.

Bij dat werk moet de reclassering rekening kunnen houden met de grote verscheidenheid, die de in aanmerking komende personen vertonen in karakter en aanleg, in milieu en omstandigheden, in werklust en vakbekwaamheid, in vatbaarheid voor

geestelijke en zedelijke hulp. Daartoe heeft de reclassering behoefte aan consultatiebureaus, doorgangshuizen, werkkampen, bureaus voor beroepskeuze, voorlichting door psychiaters, enzovoort.

Maar bovenal heeft de reclassering voor haar opbouwende werk de voortdurende actieve, morele en materiële steun van ons volk nodig.

Hoe kan men het reclasseringwerk steunen?

Vooreerst is nodig dat men begrip voor de reclassering tone. Nog te veel komt het voor, dat men uit gemakzucht of vooroordeel een principieel afwijzende houding tegenover de reclassering inneemt. Laat men bedenken, dat juist in deze periode, waarin zovelen tot misdaad vervallen zijn, ook het aantal onder hen die met de beste voornemens bezield weer in de maatschappij terugkeren zeer groot is.

Wanneer ons volk tot het inzicht komt, dat deze gevallen geholpen dienen te worden en

niet afgesloten mogen worden, wanneer ons volk overtuigd is dat deze hulpverlening een maatschappelijk belang is van de eerste orde, dan zal het ook bereid zijn het reclasseringwerk juist in deze tijd in ruime mate te steunen.

Hoe kan men helpen? In de eerste plaats door zich te scharen in de gelederen der reclasseersders. De reclasseringinstellingen hebben juist in deze tijd grote behoefte aan nieuwe medewerkers. Wie reclasseerder wordt begeeft zich in een kring; die geëld is door idealisme en naastenliefde en waarin hij waarden zal ontdekken, die aan zijn leven rijkere inhoud zullen geven.

Voorts kunnen de werkgevers in het bijzonder de reclassering steunen door ontslagen gevangenen een plaats in het arbeidsproces te kunnen.

En tenslotte kan ieder de reclasseringarbeid steunen door naar mate van zijn krachten financieel bij te dragen.

J. M. van Nassau

Viissingen 10 Mei 1940.

Vrijdag den 10den Mei, kreeg onze Committ., onder de haven van Viissingen binnen te loopen, teneinde aldaar olie en victalie te laden.

Na het benodigde ingenomen te hebben, moesten wij opstoomen naar Hoek van Holland voor de volgende order. Alzo gingen wij onder stoom met vier ketels, door de wielingen, een weg baande om niet in de maonetische mijnevelen terecht te komen. Even voorbij Zeebrugge, kwamen wij een Franse duikbootjager (Chasseur 10) met aan boord een Ned. loods. Aan onze Committ. werd inlichtingen gevraagd omtrent de Magnetische mijnevelen. Nadat de noodige inlichtingen oegedat te hebben gingen wij weder onder stoom, met een vaart van 13 mijl met bestemming Hoek van Holland. Onder de reis kwam af en toe een Duits vliegtuig boven ons, waarop geschoten werd met de afweermiddelen waarover wij beschikte (te weten; 2 st. 12,7 cm., 1 st. 40 mm. en enige kleine machine geweren).

Des avonds ten 7 uur kwamen wij te Hoek van Holland aan, en namen ligplaats tussen Hr. Ms. „Z 5“ en diverse Engelse Oorlogsschepen die daar aanwezig waren. Na gemeerd te hebben, werd er een klein Detachment naar de wal gestuurd, voor het verrichten van patrouille diensten. Ten 9 uur kwam de order, om verder op te stoomen naar de Waalhaven. Het Detachment werd terug geroepen, na terugkomst aan boord gingen wij weder onder stoom.

In het midden van de Nieuwe Waterweg aangekomen, werd alles klaargemaakt om S.B. motorsloep te hijschen. Aangezien het eb was, zwaaiden het schip met de voorsteven naar Zee, dus konden wij de sloep niet hijschen. Dus stoomde wij verder de Waterweg uit, totdat wij ongeveer op 100 meter afstand van een Duits Magn. mijneveld stopten, om weder met de voorsteven naar binnen te keeren en de motorsloep te hijschen.

Met het manoeuvreren kwam het schip met de B.B. schroef aan een daar aanwezige gasboei; de B.B. machine stopte direct en zat onwrikbaar vast. Er werd met alle krachten gewerkt om den gasboei te verwijderen, wat niet eerder gelukte dan 's Zondagsmiddag 4 uur. Nadat de boei verwijderd was, werden wij met behulp van een sleepboot aan den kant gezet, voor verder onderzoek aan de schroef. Het onderzoek geschiedde onder leiding van een bootsman van de K.M. Nadat er gebleken was, dat de schade niet zo ernstig was; kregen wij de volgende grote order.....

Wij vertrokken weder uit Hoek van Holland met bestemming Den Helder. Onderweg kwamen wij een schip tegen, bij onderzoek is gebleken dat het een Holl. schip was. Met de dageraad kwamen enige Duitse vliegtuigen boven ons, en werden wij bestookt met bommen en mitrailleur vuur, wij beantwoordden met onze afweermiddelen; en zodoende hebben wij geen een treffer gehad.

Maandagmorgen om 7.13 — 5 uur kwamen wij aan op de reede van Den Helder, en gingen ten anker. Op de reedewaren aanwezig een Eng. luchtveger, de L00, en enige Ned. Oorlogsbodem, t.w. Nautilus, v. Brakel, Amsterdam, Medusa, Gruno en de Douwe Aukes. Van uit de haven kwam de sleepboot 6 langs-

zij, met aan boord de nodige munitie, victalie en een dokter. Wij kregen dan ook gelegenheid om een kaart naar onze familieleden te sturen.

In de loop van de dag gingen wij weer onder stoom, geescor-teerd door de „L00“ en vier grote Eng. bombardeurs. Wij voeren tussen de eilanden: Texel, Vlieland en Ameland, en stopten op een afstand van de afsluitdijk. Daar werden enige proefschoten gevuld met onze 15 cm. kanonnen. Onder het vuren kwamen enige Duitse vliegtuigen boven ons, zij werden onder vuur genomen door onze afweer en die van de „L00“. Het werd een hevig luchtgevecht met de Eng. vliegtuigen, waarvan de Duitsers het onderspit moesten delven. De „L00“ en de Eng. vliegtuigen vertrokken, waarna wij overigens een rustige nacht hadden.

Dinsdagmorgen 14 Mei om 7.45 uur nadat alle houthoutwerpen en de beide motorsloepen van boord waren gezet begonnen wij met het afvuren van 98 schoten met de 15 cm. kanonnen in de richting Friesland. Ten 11.45 uur is het vastvuren gebazen, en gingen wij weder onder stoom naar de beide motorsloepen om ze te hijschen; terwijl wij daarmee bezig waren, werden wij weer bestookt met bommen van uit Duitse vliegtuigen. Wij kregen een bom ongeveer 3 meter van de achtersteven, de stuurmachine sloeg af en het reer werd daar door ontworcht. En zoo kregen wij de volgende order om naar Engeland te vertrekken voor dokken en de noodige reparatie werkzaamheden. En dit is nu het begin van onze zoo noodlottige reis.

De heele reis van Den Helder af werden wij aangevallen en met bommen bestookt. Des avonds 6.45 uur ongeveer 6 mijl van de uiterton kregen wij twee treffers in de voormunt bergplaats en een in de centrale, de trotse J. M. van NASSAU begon langzaam te zinken. De overlevenden en gewonden sprongen buitenboord, de dooden bleven aan boord. Waarvan tot zover als ik het weet twee stokers en een matroos (t.w. de stokers Lere en Los en matr. de Jong).

Ongeveer 85 st. van de bemanning werden opgepickt door Hr. Ms. Jan van Brakel, waarvan ik tot een van de 85 overlevenden behoord. Wij kwamen Woensdag 15 Mei te Dover aan, de gewonden werden van boord gezet en naar het Hospitaal vervoerd.

Donderdag ten 16 Mei vertrokken wij weer van Dover met bestemming Portsmouth. Des avonds kwamen wij aan en gingen ten anker. Vrijdag ten 17 Mei liepen wij de haven van Portsmouth binnen na ongeveer twee uur gewacht te hebben, komen wij naar de marine kazerne HMS VICTORY getransporteerd, waar wij een onderdak kregen.

Wij kregen den nodige plunjes en hangmatten om uit te rusten. Zaterdag den 18 Mei kwam HM de Koningin ons bezoeken. Zondag 19 Mei hebben wij Portsmouth verlaten met bestemming Falmouth, hier kwamen wij aan des nachts 1 uur.

Wij werden onder gebracht op de Westernland.

Een opvarende.

Coil springs —

Meyboom.

Dankbetuiging.

Langs dezen weg betuigen ondergetekenden hun hartgrondigen dank aan de Directie en employe's der C. P. I. M., aan Ds. Mieses voor de troostvolle woorden aan het graf; overigens aan alle familieleden, vrienden en bekenden voor de blijken van belangstelling ondervonden bij het overlijden en de teraardebestelling van onzen overgetelijken zoon, broer en vriend.

JOHAN KOENEN

W. M. Koenen echtgenote en kinderen.
Pedro Pinto A.
Ramon Diaz Chirino
Nicolaas Romondt
J. de Windt
J. de Haak.

Kok gevraagd

Gevraagd voor onmiddellijke indiensttreding bij een grote instelling, een kok bekwaam voor Curacaoenaars zowel als Nederlanders te kunnen koken.

Brieven onder letter B.

bij de administratie van dit blad.

Groote, donzige room.

Bereid Uw diners a.d.h. van dit gemakkelij, hier te bereiden recept.

Thans kunt U te allen tijde deze heerlijke room klaar maken om behoorlijk dessert te bereiden. — bewaar dit wonderlijke, nieuwe zuivelproduct in Uw ijskast.

99.8% werkelijke slagroom, die Maandenlang verscht blijft. Ge kunt altijd een voorraad Avoset in huis hebben, omdat zij werkelijk meegaat.

Ge kunt er ook altijd zeker van zijn dat Avoset zuiver is en een verse smaak heeft omdat zij snel wordt gesteriliseerd en gezegeel volgens een nieuw proces. En uren nadat U Avoset tot room heeft gemaakt, kunt U hem nog benutten. Probeer het nog heden!

Zuivere AVOSETslagroom

Gaat maanden mee.

Radio Nederland Wereld omroep P.C.I. Program

Vrijdagmorgen: VOOR DE WEST.

2.05 — 2.20 uur: Caraibisch Persoverzicht.

Vrijdag, 20 Juni.

14 uur PCJ 16 — 19 — 49 Meterband.

20 uur PCJ 25 — 31 — 49 Meterband.

5 uur: Engelse Berichten.

10.30 uur: Engelse Berichten.

13.30 uur: Programma voor de Nederlandse Strijdkrachten in Indië.

1. Nieuws.

2. Uitzicht op het Westen: Nederland zoals 't ziet.

14.30 uur: Opening en Programma-overzicht.

Nederlands- en Indisch Nieuws Reportage.

15 uur: „Het Vaudeville-Strijkorkest“ o.l.v. Cor v.d. Linden (e.o.)

15.30 uur: Internationaal Nieuws en Persoverzicht.

15.45 uur: „Stafmuziekcorps der Amsterdamse Politie“ o.l.v. Joh. Pinkse (e.o.)

1. This is the army — I. Berlin.

2. Birthday Serenade — P. Lincke.

3. Czardas — Luigini.

4. Wals — Godard.

5. Selectie uit „Rose Marie“ — Friml.

6. Blue Devils, mars — Williams.

16.14 uur: Programma van morgen.

16.26 uur: Nederlands Nieuws in het kort. Sluiting en Wilhelmus.

16.30 uur: Einde Uitzending.

19 uur: Engelse Berichten.

23.30 uur: Engelse Berichten.

GRAAN UIT RUSLAND.

Diplomatieke bronnen delen mede dat Engeland het over gebleven tonnage van de Russische oogst heeft opgevraagd op basis van de prijs van het Canadese graan. Hiertegenover zou Engeland allerlei soort van machines leveren (Londen, (R) 18.6).

KLM-VRACHTDIENST AMSTERDAM—NEW YORK.

Zaterdag 7 Juni opende de KLM een vrachtdienst tussen de U.S.A. en Nederland. De dienst wordt eenmaal per week gevolgd, met DC-4's (Skymasters) die speciaal voor vrachtovervoer zijn ingericht.

Hoewel de KLM-Constellations die reeds een 5x wekelijkse dienst tussen New York en Amsterdam onderhouden, tonnen vracht kunnen vervoeren, kunnen zij geen gelijke tred houden met de enorme hoeveelheden vracht die voor transatlantisch vervoer worden aangeboden.

Het vliegtuig verlaat New York op Zaterdag, komt des Zondags op Schiphol aan, begint de terugreis de volgende dag en is des Dinsdagsmiddags in New York terug.

Naar we vernemen ondergast het Strandhotel een aanmerkelijke verbouwing. Iemand van de Arubaanse statenleden zei toch immers, dat Amerika er op zit te wachten om eens vakantie te houden op Aruba! En men geloof op Aruba toch wat Eman zegt.

STRAND-HOTEL.

Naar we vernemen ondergast het Strandhotel een aanmerkelijke verbouwing. Iemand van de Arubaanse statenleden zei toch immers, dat Amerika er op zit te wachten om eens vakantie te houden op Aruba! En men geloof op Aruba toch wat Eman zegt.

STRAND-HOTEL.

NIMMER AFGESTEMD!

STEEDS PRESENT OP ALLE
Huishoudelijke BEGROOTINGEN

„Senior's Echte Curacao“

Prijs per Flesch Fls 3.50

„ „ Carton (6 Fl.) 19.75

„ „ „ (6 Fl.) 17.50

FRANCO HOLLAND

SENIOR & CO. N.V. — ZONSTRAAT 3-3 A
TEL. 1938.

